

Rautalammin talvikäräjät 1792 § 195

Torpparne Matts och Lars Korhoser ifrån Kerhonjoensu hafva vid sidsta Ting i anledning af då ingifvit Syne- och värderings Instrument, fordrat af Bönderne Thomas och Nils Utriain från berörde by ersättning för den hus byggnad och the upodlingar Korhoser gjort å Ruokoniemi Torp under den tid af Tiugu åtta år som de det samma gemensamt åbodt men hvilket Torp sedermera genom vid ägodelnings Rätten skjedd lottning hvilken af Bya männen efter Storskifte thit utflyttad skulle tillfallit Thomas och Nils Utraiser såsom Bolagsmän och Hemmans Interessenter, Uti detta mål har härads Rätten, så vida Svaranderna om the öfriga Byamäns hörande invändning gjordt, ålagt Svaranderna at låta them till detta Ting i sådant afseende instämma.

Vhid samma Ting har tredje åboen å omförmälde Ruokoniemi Torp Johan Korhonen som särskilt innehaft en del theraf jemväl fortsatt sin emot Thomas och Nils Utriainen å tinget förut anstälte talan om theses förpliktande at efter ingifvit värderings Instrument ersätta den kostnad och arbete Johan Korhonen under sin besittnings tid å Ruokoniemi Torp nedlagt, så vida han genom Utraisers thit gjorde utflyttning med theas Hemmans del/ therifrån hade blifvit skiljd på enahanda grund som Matts och Lars Korhoser. men detta mål har för lika ordsak som det här förutnämnde tagit vidare upskof till detta Ting och kommit at bero på de öfriga Byamännens instämmande.

I anledning af den tvist som emellan Matts lars och Johan Korhonen å ena samt Thomas och Nils Utriain å then andra sidan således upstådt hafva dessa sidst nämnde til förberörde eller sidstledet års höste Ting låtit instämma theas skiftes lagare Bonden Michell Vesterinen angående ersättning för den hus byggnad samt åker och ängs upodling som kommit honom till godo genom Utraisers gjorda utflyttning från gamla Bohlstaden till Ruokoniemi Torp men i anseende dertill at Utraisers arbete och kostnad ej varit värderad, har Härads Rätten för ordnadt gode män at en slik värdering förrätta innan nästa Ting tå Instrumentet häröfver af Utraiser borde uptees.

Nu förekommo åter alla förenämnde Parter uppå hvilkas begäran Härads Rätten så vida deras stridigheter äga med hvarannan nära gemenskap fant godt the samma på en gång till vidare åtgärd företaga. Inställande sig nu äfven alla öfriga Kärhonjoensu Byamän hvilka enligt Härads Rättens sidsta Beslut till detta Ting i dessa Mål instämmas skulle och i förra protocollerne finnas upräknade; hvarpå Thomas och Nils Utraiser inlämnade öfver den ersättning the af Michell Vesterinen fordrat ett sålunda lydande värderings Instrument.

År 1791 den 7:de November förrättades af underskrefven krono Länsman med biträde af Härads Nämndemännen Petter Pulkinen och Niilo Janti, i följe af den vällofliga Härads Rättens vid sidsthållit höste Ting förordnande, Syn och värdering å åbyggnaden samt åker och ängs upodlingar, som Bönderne Thomas och Nils Utraiser under krono hemmanets N:o 3 i Västärilä by och denna Rautalambi Sokn värkställdt, till utrönande af den kostnad sagde Bönder derå nedlagt under sin besittnings tid och hvilken alt nu tillgodo kommer Bonden Michel Vesterinen så vida de förstnämnde skall med sin hemmans andel göra utflyttning till Ruokoniemi Torp. Vid förrättningen var närvarande såväl Thomas och Nils Utraiser som Nils Vesterinen och befants som följer.

	Sp	ec	i
<u>Åbyggnaden</u>			e
Bostad af ett något gammalt Pörte 11 al[na]r mellan knutarna värderas till	8.	-	
Ett d[it]o något nyare 9 al[na]r emellan knutar med förstugu frammanföre	9	-	-
Transport	17	-	-
En Badstuga 8 alnar emellan knutarna värderas till	4.	-	-
En Lada 10 alnar emellan knutarna	5.	-	-
Ett Fähus 10 alnar i längden och 9 i bredden	4.	-	-
Tvenne Bodar 5 alnar emellan knutarne hvardera och uptogs i värde till 3			-
R[iks]d[ale]r stycket	6	-	-
Ett stall 8 al[na]r emell[an] knutarne	5.	-	-
Ett Slag[t]arhus 7 aln[a]r emellan knutarne	1.	24	-
En Boda fem alnar emellan knutarne	2	16	-
			-
S[umm]a	44	40	
<u>Åker</u>	.		-
Kring Bohlstaden befants åker till 5½ Tunneland efter korn utsädes vidd och värderades tunnelandet 5 R[iks]d[ale]r 26 ski[llingar] som utgiör			
Hägnaden kring sagde åker består af 80 lass gårdsla och värderades lasset till 4		23	
sk[illingar] som gör	30		-
	.	32	
S[umm]a	6	7.	-
	37		-
	.		
<u>Ängen</u>			
Befants något aflägsen if[rån] Bohlstaden under 8 vinter lass och värderades lasset till 1 R[iks]d[ale]r 4 sk[illingar]	10	32	-
Äfven synades en liten äng hvilken förut varit nyttjad till kärr åker och befants upodlingen vara värdt	.		-
	2.		-
S[umm]a		32	-
	12		
Summa Summar[um]	.	31	
	94		
	.		

Tid och ort föreskrefvne

På Syne Förrättnings Männens väg[na]r
Carl J Weber

Ofvanintagne värderings instrument blef för vederbörande upläst och gjordes häremot icke någon erinran/ men hvad den omtvistade ersättningen anginge så undandrogo sig the till detta Ting instämde Kärkonjoensu Byamän den samma af den orsak at the af Uttriaisers utflyttning till Ruokoniemi Torp någon nytta icke haft utan blott Michell Vesterinen som therigenom theas gamla Bohlstad med therunder lydande åker och äng hvilken omständighet af Michell Vesterinen jemväl medgafs och förklarade han sig äfven villig att ersätta Uttriaisers arbete och kostnad med the the uti värderings Instrumentet utförde Nittio fyra Riksdaler trettio en skillingar specie hvad åter beträffar den ersättning Korhosene af Uttriaisers fordrat, så var härom ingen vidare tvist, än at Uttriaisers påstodo thet Korhosens nytta af arbetet under den tid the Ruokoniemi Torp innehaft, borde af värderings Summan efter gode mäns pröfning afdragas, samt stockarne till hus byggnaden jemte andra behof som the ifrån Bohlagets samfältaskog tagit vederbörande del ägare och hemmans åboer godtgiöras, hvarefter Uttriaisers så framt något öfverskott af värderings Summan sedan blifva skulle, ville thet samma Korhoser ersätta, Och som häremot icke af Korhoser var något at påminna, så

Beslöts:

Till utredande huruvida Matts Lars och Johan Korhoser kunna vara berättigade till them af Thomas och Nils Uttriain fordrade ersättning för thet arbete Korhoser enligt hit ingifne Syne och värderings Instrument a Ruokoniemi Torp nedlagt, sedan thet gagn Korhoser under deras besittnings tid ej mindre theraf än skogens nyttjande haft, blifvit afdragen, finner härads Rätten i anledning af Uttriaisers påstående och Korhosernas begifvande, godt förordna, at sådant af gode män i vederbörande Parters och Byamäns närvaro, pröfvas och theröfver sedermera ordentelig Liquid författas, hvilke alt Korhoser vid them nu förelagt Två Riksdalers vijte äga låta verkställa innan nästa Ting då Parterne ämsesides vid enahanda vijte skola sig åter inställa, samt Korhose med behörigt Instrument öfver nyss nämnde förrättning vara försedde; hvarefter Härads Rätten uti alt hvad med detta mål gemenskap äger, närmare utlåtande meddela vill, hvilket vederbörande som under öfverläggning till detta Beslut varit utviste, efter inkallandet förständigades.

Tekstin tulkitsi ja kirjoitti puhtaaksi tutkija Pertti Hakala kansallisarkistosta.